

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ № 13/28.07.2020 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 28.07.2020г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Диляна Илиева
Гена Трайкова
Даниела Тренчева
Илия Вълков
Ирина Недева
Александър Кашъмов

изслуша доклада по жалба с вх. № 07-017 на Община Пловдив срещу информационния сайт plovdiv24.bg по повод 14 публикации на сайта plovdiv24.bg от периода 20.02.2020 – 09.04.2020, в които според жалбоподателя е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

ПРОЦЕДУРА

1. Жалба с вх. № 07-017/2020 твърди нарушение на Етичния кодекс на българските медии от страна на сайта plovdiv24.bg.
2. Жалбата е допустима по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадена е в срок и съдържа всички необходими реквизити.
3. Копие от жалбата и искане за становище са изпратени на МЕДИЯ ГРУП 24 ЕООД, собственик на сайта.
4. По повод жалбата не е постъпил писмен отговор в срока, определен в правилника.

II. ЖАЛБА

В жалбата се посочва, че въпросните публикации предизвикват “смут, страх, безпомощност и паника” у гражданите на Община Пловдив. Според жалбоподателя те са “породени от недостоверни твърдения и гръмки заглавия, съдържащи внушения – а понякога дори и преки обвинения за некомпетентност и нефункционалност на местната власт в Община Пловдив”, както и “преки обвинения в незаконосъобразни” действия.

Пряк цитат от жалбата развива мотивите по-подробно: “Публикациите съдържат не просто лични нападки срещу кмета на Община Пловдив и други лица от управлението, но и масирано общо внушение, че местната власт в Община Пловдив като цяло не функционира нормално и съответно не е в състояние да опази живота и здравето на своите жители – внушения, които, бидейки абсолютно недоказани, субективни и манипулативни, отправени в период на обявено извънредно положение заради пандемията от Covid-19, могат основателно да вселят страх, включително масова паника сред жителите на Община Пловдив.”

Ето и част от аргументите, които жалбоподателят посочва:

- за статия, озаглавена “Кметът З. Д. на път да извърши чудовищна грешка в момент на тежка криза”: „В нея се твърди, че кметът е на път да вземе поредното грешно и опасно за живота на пловдивчани решение. Заглавието и първото изречение от статията недвусмислено говорят за действия, които са опасни за живота на пловдивчани — фраза, която сама по себе си е достатъчна да всее страх сред немалка част от жителите на общината. Същевременно по-долу от статията става ясно, че въпросното „опасно” действие всъщност е свързано с факта, че куриерските служби не са посочени сред обектите, които могат да работят по време на извънредното положение. Съдържанието на публикацията по никакъв начин не съответства на нейното заглавие и на внушението за животозастрашаващи действия на местната власт. Медията прави изключително крайни и в случая не просто неетични, но и опасни по своя характер твърдения, като създава безпочвено внушение, че животът на гражданите е в опасност.”

- за статия, озаглавена „*Безумието с вендинг автоматите в Пловдив продължава! Защо общината още бездейства?*”: „В самата статия се говори за „интелектуалната и управленска импотентност на ръководните кадри в Община Пловдив” и че „Община Пловдив и кметът са толкова уплашени от своята лична некомпетентност, че не смеят да вземат нито едно смело и правилно решение в тази извънредна ситуация.” Отново се всява сред жителите на Общината съмнение, че по време на извънредното положение техният живот и здраве не могат да бъдат опазени от местната власт, а причината за това твърдение на медията се оказва фактът, че вендинг автоматите не били забранени — факт, който обективно по никакъв начин не съответства на отправените в статията обвинения и квалификации. Вендинг автоматите по същество не могат да представляват сериозна заплаха за здравето и живота на гражданите и да се прави внушение за обратното е преувеличено и невярно.”

- за статия, озаглавена: „*Как и защо институциите в Пловдив се превърнаха в черната овца за централната власт?*”. Крайни изводи, обосновани в самата статия с изказванията на ген. М. относно разходките по главната в гр. Пловдив и отново с констатации за куриерските

служби и с това, че затварянето им *„ще застраши живота на стотици хиляди.“* Отново се внушава, че местната власт не функционира добре в рамките на извънредното положение. Статията не съдържа обективни факти, а субективни изводи, които обаче по съдържание са такива, че биха могли да породят смут и страх сред жителите на община Пловдив...”

- за статия, озаглавена *„Едва 280 човека тествани в Пловдив и областта до момента! Явно положението при нас наистина отива на зло!“*: “В статията се твърди, че “в момента институциите в Пловдив, с престъпното си бездействие, на практика извършват престъпления, застрашаващи живота на жителите на Пловдив”. Отново е налице твърдение, непочиващо на обективни факти, че животът на жителите на Пловдив е застрашен поради бездействие на местната власт, без изобщо да става ясно какво е това бездействие.”

- за статия под заглавие *“Гаврата на кмета З. Д. с жителите на Пловдив продължава“*: “В статията се твърди, че *„градоначалникът и заместник-кметът по транспорт пак застрашиха човешки животи“*, а от самата статия става ясно, че застрашаването на човешки животи е в резултат на това, че част от автобусите от градския транспорт са малки по размер. Наличието на малки автобуси обективно не може да застраши живота на гражданите, тъй като не размерът на един автобус е определящ за неговата безопасност.”

- за статия под заглавие *„Пловдивчани решиха спора между кмета Д. и генерал М.“*: “От самата статия обаче изобщо не става ясно да е налице какъвто и да било конфликт, а се говори всъщност за работна среща на пловдивски таксиметрови шофьори. Заглавието обаче съдържа директно изявление за наличие на конфликт между местната и централната власт, а това е факт, който не отговаря на истината и който също може да породи значителни притеснения у жителите на Пловдив в ситуацията на извънредно положение.”

- за публикации от 08.04.2020 г. и 09.04.2020 г., в които медията твърди, че *„общината и съветниците посягат на парите за онкоболни. взимат им 600 000 лв.“*. В публикациите се твърди, че въпросните пари са били предназначени за лечение на онкоболните в *„Комплексен онкологичен център – Пловдив“* ЕООД и че чрез използването на тези средства за закупуване на медицински изделия за диагностика и лечение на заразени от Covid-19 лицата с онкологични заболявания ще бъдат изложени на риск. “Така посочените твърдения не отговарят на истината по никакъв начин. Със свое предложение до Общински съвет – Пловдив И. К., заместник-кмет *„Финанси, здравеопазване, стопански дейности и екология“*, предлага на Общински съвет да вземе решение *„КОЦ – Пловдив“* ЕООД да закупи медицински изделия, подробно описани в приложения, които са предназначени за диагностика и лечение на заразени от Covid-19, а това е мярка изцяло в Закона за мерките и действията по време на извънредно положение и със заповедите на Министъра на здравеопазването. Мярката се налага поради факта, че две от лечебните заведения за болнична помощ за активно лечение, определени за лечение и наблюдение на пациенти с Covid – 19 със заповед No РД-01-159/27.03.2020 г. на Министъра на здравеопазването, а именно МБАЛ *„Св.Мина- Пловдив“* ЕООД и МБАЛ *„Св. Пантелеймон – Пловдив“* ЕООД, имат недостиг на необходима медицинска апаратура. Съгласно точка 3 от цитираната заповед на Министъра на здравеопазването определените за лечение на болни от Covid-19 пациенти болнични заведения трябва да изпълнят заповедта, включително и чрез взаимодействия с други лечебни заведения. Разяснено е от заместник-кмета И. К., че

предвидените за целта 600 000 лв. са от печалбата на „КОЦ – Пловдив“ ЕООД, която през миналата година Общински съвет Пловдив е гласувал да бъде използване за строително ремонтни дейности от „КОЦ - Пловдив“ ЕООД. Същите не са и няма как да са от средствата, предвидени за лечение на онкоболните, защото тези лекарства се осигуряват с държавно делегирани средства, а не от общинския бюджет... Нещо повече, приложено е и придружаващо писмо от управителя на „КОЦ – Пловдив“ ЕООД, в дух на препоръчаното от Министъра на здравеопазването взаимодействие между лечебните заведения, с което управителят потвърждава, че „КОЦ – Пловдив“ ЕООД може да преведе сума в размер на 800 000 лева за подпомагане на кризисния щаб и че това няма да повлияе върху финансовото и икономическо състояние на лечебното заведение. Независимо от това електронна медия plovdiv24 в няколко свои публикации заявява, при това с категоричност, че се отнемат парите на онкоболните – твърдение, което видно от горното по никакъв начин не кореспондира на истината.”

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТОВЕРНА ИНФОРМАЦИЯ НА ОБЩЕСТВОТО

1.1 Точност

1.1.1 Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.

1.1.2 Няма да публикуваме информация, за която знаем, че е невярна.

1.1.3 Няма да подвеждаме обществото и ясно ще посочваме къде са използвани манипулирани текстове, документи, образи и звуци.

1.1.4 Ясно ще разграничаваме фактите от коментарите и предположенията.

1.1.5 В коментарите и анализите ще се стремим да представяме разнообразни мнения и гледни точки.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Няма получено становище на ответната страна.

V. ФАКТИ

Plovdiv24.bg е информационен сайт с кратки текстове, сензационна насоченост и последователна критична позиция срещу сегашното ръководство на Община Пловдив и кмета. Публикациите, за които става дума, са 14:

1. Статия от 11:02 / 09.04.2020
2. Статия от 12:40 / 02.04.2020
3. Статия от 10:45 | 30.03.2020
4. Статия от 16:45 / 07.04.2020
5. Статия от 13:17 | 30.03.2020
6. Статия от 19:44 | 30.03.2020
7. Статия от 11:27 | 09.04.2020

8. Статия от 11:51 | 30.03.2020
9. Статия от 18:53 | 08.04.2020
10. Статия от 15:13 | 09.04.2020
11. Статия от 20:17 | 08.04.2020
12. Статия от 14:08 | 20.02.2020
13. Статия от 13:55 | 13.03.2020
14. Статия от 17:33 | 30.03.2020

Публикациите са остро критични спрямо действията на община Пловдив и кмета З. Д. по време на карантината, свързана с коронавирусната епидемия. Текстовете са кратки, с не особено високо информационна плътност, а критиката е изведена в заглавията и в самото съдържание.

От жалбата и от публикациите не става ясно дали общината е искала право на отговор.

Аргументите на жалбоподателя се свеждат до три:

- Има неточности в публикациите (от тях фактологично са опровергвани само две, другите просто са наречени "безпочвени" и "субективни").
- Въпросните публикации всяват недоверие в общинската власт
- Оттам те всяват и страх в населението.

Първият аргумент не е защитен с категорични фактологични доказателства. А вторият и третият, изведени като принцип, обезсмислят всяка институционална критика. Критичните публикации не може да бъдат етикетирани като "безпочвени", "субективни", "опасни" или "вредни". Техен отговор могат да бъдат само фактите.

VI. МОТИВИ

КЖЕ разгледа жалбата на Община Пловдив и приложените към нея материали. Жалбата се отнася до серия критични публикации, отнасящи се до разпоредбите за "точност" в Етичния кодекс на българските медии.

КЖЕ смята, че разпоредбите за "точност" не могат да оправдаят заглушаването на институционалната критика в медиите, особено с основания като "всяване на страх и недоверие към институциите". Въпреки че стилът на сайта Plovdiv24.bg клони към сензационното преувеличение и обобщение, неговите материали изпълняват критична функция, срещу която жалбоподателят не прилага достатъчно основателни фактологични аргументи. Същевременно, стандартите налагат сайтът да осигури право на отговор на Община Пловдив, особено що се отнася до публикациите за парите на онкоболните.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалба с вх. No 07-017/2020 на Община Пловдив срещу Plovdiv24.bg по повод 14 публикации от периода 20.02.2020 - 09.04.2020 г. за неоснователна.

КЖЕ призовава Plovdiv24.bg да осигури право на отговор на Община Пловдив по темата за парите на онкоболните, засегната в публикации от 08.04.2020 и 09.04.2020 г.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

*Изпълнителен директор
на Фондация "НСЖЕ"*

Адриана Попова